

Волхонська А.А., студентка
Науковий керівник: Баришевська І.В.,
к.е.н., доцент, Миколаївський національний
аграрний університет, м. Миколаїв, Україна

ТЕОРЕТИЧНІ АСПЕКТИ ОРГАНІЗАЦІЇ ВНУТРІШНЬОГО АУДИТУ НА ПІДПРИЄМСТВАХ

Сучасна економічна ситуація країни та діяльність великих підприємств передбачає здійснення комплексу заходів щодо удосконалення їхньої діяльності для підтримки конкурентоспроможності на ринку та підвищення прибутковості. Одним із способів покращення становища підприємства та підтримки його в конкурентоспроможному стані є здійснення внутрішнього аудиту, основним завданням якого є виявлення відхилень в діяльності підприємства та розробка рекомендацій щодо їх усунення. В результаті виконання даного завдання внутрішнього аудиту визначається проблеми та перспективи його функціонування [1, с 247].

Внутрішній аудит в Україні почав розвиватися з отриманням незалежності, оскільки в нашій державі на законодавчому рівні стало можливим приймати закони та нормативні акти, які регулюють аудиторську діяльність в цілому. Але внутрішній аудит не так розповсюджений на вітчизняних підприємствах. Внутрішній аудит за кордоном почав розвиватися з появою приватної власності. Тому закордонні партнери в цьому питанні мають більше досвіду, щодо функціонування внутрішнього аудиту на підприємствах. Власники, керівники підприємств, менеджери потребують більше інформації відносно підприємства та аналізують активи, заборгованості, основні засоби, запаси та інше, що є на підприємстві. Це викликає підвищення попиту до інформації, яка існує на підприємстві. Вона повинна відповідати вимогам сьогодення, бути точною конкретною, правдивою. Оскільки за рахунок неї, приймаються стратегічні управлінські рішення. Висуваються й вимоги до бухгалтерського обліку. Його розглядають як складову для прийняття бізнес рішень [2].

Під внутрішнім аудитом розуміють організовану на підприємстві, регламентовану внутрішніми документами, систему контролю за додержанням встановленого порядку здійснення бухгалтерського обліку і надійністю функціонування системи внутрішнього контролю, що діє в інтересах його керівництва або власників[7].

Варто підкреслити, що аудит, як і будь-яка діяльність, пов'язаний з законодавством, згідно якого він стандартизується та нормується. Але це стосується переважно зовнішнього аудиту. Стандартів, що регулюють функціонування внутрішнього аудиту немає (за винятком нормативних документів Національного банку України з регламентації внутрішнього аудиту в комерційних банках України), і це зменшує поширення передового досвіду в цій сфері діяльності на інших підприємствах. З іншого боку, відсутність будь-яких обмежень на зміст і форми проведення внутрішнього аудиту стимулює розробку суб'єктами господарювання власних форм реалізації його функцій [3, 493].

Внутрішньому аудиту притаманні наступні функції:

1. Планування
2. Організація
3. Операційна функція
4. Контроль
5. Реалізація матеріалів внутрішнього аудиту

Робота служби внутрішнього аудиту на підприємстві організується у відповідності з календарними планами робіт, які затверджує керівник підприємства. Здійснення внутрішнього аудиту на підприємстві – це основна ділянка функціонування системи внутрішнього контролю, яка полягає в перевірці діяльності певного структурного підрозділу та винайденні шляхів її удосконалення [4, с.574].

В процесі організації внутрішнього аудиту слід пам'ятати, що він повинен бути організований на такому рівні, щоб результат діяльності системи внутрішнього контролю об'єктивно відображав діяльність підрозділу, який перевіряється, а також був доступний для розуміння всім користувачам такої інформації. Для виконання даної умови внутрішнім аудиторам необхідно дотримуватись принципів при організації внутрішнього аудиту [5, с. 160].

Основними вимогами щодо організації внутрішнього аудиту можна вважати:

- забезпечення перевірки у мінімальних обсягах інформаційними матеріалами, що об'єктивно відображають стан справ;
- організація перевірок у відповідності до принципів організації внутрішнього аудиту;
- здійснення внутрішньо аудиторських перевірок відповідно до річного плану аудиторських перевірок та завдань керівника із забезпеченням законності дій внутрішніх аудиторів;
- забезпечення працівників системи внутрішнього контролю чинними нормативними документами для забезпечення нормальної роботи системи внутрішнього контролю;
- забезпечення надання достовірної інформації, необхідної для здійснення перевірки;
- забезпечення збереженості комерційної таємниці підприємства шляхом накладення на внутрішнього аудитора відповідальності за розголошення комерційної таємниці підприємства [6, с. 64].

Перед проведенням перевірки службою внутрішнього аудиту та можливості використання комерційної таємниці підприємства в ході перевірки, слід укласти договір з працівником про нерозголошення комерційної таємниці підприємства. При організації процесу внутрішнього аудиту слід пам'ятати, що для перевірки різних об'єктів на підприємстві здійснення внутрішнього аудиту буде включати різні етапи, проте організація процесу внутрішнього аудиту матиме стандартне наповнення.

В Україні на сучасному етапі не існує нормативно-правової бази стосовно регулювання внутрішнього аудиту, що ускладнює його здійснення та розвиток на

вітчизняних підприємствах. У зв'язку з тим, вважаємо за доцільне на законодавчому рівні удосконалити методичне забезпечення системи внутрішнього аудиту.

Список використаних джерел:

1. Пантелєєв В.П. Внутрішній аудит: [навч. посіб.] / В.П. Пантелєєв, М.Д. Корінько / за ред. д.е.н., проф. В.О. Шевчука. – К.: Державна академія статистики обліку та аудиту Державного комітету статистики України, 2006. – 247 с.
2. Редько О., Редько К. Процедури аудиту як основа професійної практики //Бухгалтерський облік і аудит. – 2011. – №. 6. – С. 45-50
3. Редько О.Ю. Аудит в Україні. Морфологія [Текст] / О.Ю. Редько. – К.: ДП «Інформ.-аналіт. агенство», 2008. – 493 с.
4. Білуха М.Т. Курс аудиту: [підручник] / М.Т. Білуха.– Т-во «Знання», КОО, 1999. – 574 с.
5. Сушкевич А.Н. Организация бухгалтерского учета и внутреннего аудита. / А.Н. Сушкевич. – Мн.: Ред. журн. «Пром.-торг. Право», 2006. – 160 с.
6. Сонин А.М. Внутренний аудит: Современный подход. / А.М. Сонин. – М.: Финансы и статистика, 2007. – 64 с.
7. Закон України “Про аудиторську діяльність” № 3125-ХІІ від 22 квітня 1993 року.

Герчанівська С.В., к.е.н., доцент
Ткачук К.І., магістр
ВП НУБіП України «Бережанський
агротехнічний інститут»
м. Бережани, Україна

ЕКОНОМІЧНА СУТНІСТЬ РОЗРАХУНКІВ З ПОСТАЧАЛЬНИКАМИ І ПІДРЯДНИКАМИ

Для дослідження обліку та контролю розрахунків з постачальниками та підрядниками необхідно з'ясувати економічну сутність понять постачання та підряду. Це є актуальним питанням нашого дослідження, оскільки неможливо достовірно відобразити та ефективно контролювати розрахункові взаємовідносини між суб'єктами господарювання без розуміння сутності таких взаємовідносин та однозначного трактування понять. Крім того, процес постачання та виконання підрядних робіт є важливими в діяльності кожного підприємства.

Постачання є одним із трьох господарських процесів (постачання, виробництво, реалізація), як об'єктів, що утворюють господарську діяльність підприємства. Тобто, це одна із найважливіших складових діяльності кожного суб'єкта господарювання. В процесі постачання задіяно дві сторони: постачальник і покупець, а при підряді – виконавець і замовник.

Бутинець Ф.Ф. наводить таке визначення поняття «постачальник» – «юридична або фізична особа, яка здійснює поставку товарно-матеріальних цінностей (сировини, матеріалів, палива, будівельних матеріалів, запасних частин, товарів), надання послуг (подачу електроенергії, газу, води, пари тощо), виконання робіт (поточний і капітальний ремонт основних засобів тощо)» [1, с. 139], а також поняття «поставка», під яким розуміється «організація руху